

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
ELEKTROS SKYRIUS**

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos narys
Renas Pocius
Komisijos pirmininko pavaduotojas
Jonas Makauskas
Komisijos pirmininkė
Inga Žilienė

2019-05-17

**PAŽYMA
DĖL PROGNOZUOJAMOS ELEKTROS ENERGIJOS RINKOS KAINOS IR
ATSKAITINĖS KAINOS NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO**

2019 m. gegužės 17 d. Nr. O5E-126
Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio 1 punktu, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) kompetencijai priskirta tvirtinti didžiausios kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodiką.

Vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 19 dalimi, elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių atskaitinė kaina – Komisijos nustatoma elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kaina, naudojama didžiausiam galimam elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedui nustatyti (toliau – atskaitinė kaina). Komisija atskaitinę kainą nustato konkrečiam aukcionui.

Komisijos Dujų ir elektros departamento Elektros skyrius (toliau – Skyrius) parengė Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodikos projektą (toliau – Projektas). Projektu siekiama užtikrinti, kad Projektas atitiktų Įstatymo 20 straipsnio 8 dalies reikalavimus, numatančius, kad, nustatant atskaitinę kainą, turi būti įvertinama faktinė elektros energijos kaina, skelbiama elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje, ir prognozuojama metinė elektros energijos kaina. Atsižvelgiant į tai, Projekte įtvirtinta atskaitinės kainos nustatymo tvarka. Projekte numatyta, kad Komisija, nustatydamą elektros energijos atskaitinę kainą, įvertina kaip svertinį vidurkį:

1. Elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiautus elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje kitos paros prekybos sesijoje laiku už 36 paskutinius kalendorinius mėnesius, pasibaigusius ne vėliau kaip du mėnesiai iki tvarkaraštyje nustatytos aukciono datos;
2. Elektros energijos kainas ir kiekius, fiksuojamus ateities sandoriams aplinkinėse rinkose (pagal www.nasdaqomx.com viešai skelbiamą informaciją) ateinantiems kalendoriniams metams, ne vėliau kaip du mėnesiai iki tvarkaraštyje nustatytos aukciono datos;
3. Elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiautus pagal prekybą pagalbiniais instrumentais energijos išteklių biržoje Lietuvos teritorijoje už 12 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusius ne vėliau kaip du mėnesiai iki tvarkaraštyje nustatytos aukciono datos;
4. Vertinamas skirtumas tarp elektros energijos kainų ir kiekių, suprekiautų elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje kitos paros prekybos sesijoje, apskaičiuojamų už 36 paskutinius kalendorinius mėnesius, pasibaigusius ne vėliau kaip du mėnesiai iki tvarkaraštyje nustatytos aukciono datos ir elektros energijos kainų ir kiekių, suprekiautų elektros energijos biržoje Suomijos

teritorijoje kitos paros prekybos sesijoje laiku už 36 paskutinius kalendorinius mėnesius, pasibaigusius ne vėliau kaip du mėnesiai iki tvarkaraštyje nustatytos aukciono datos.

Skaičiuodama atskaitinę kainą, Komisija nevertina elektros energijos prekybos pagal dvišales sutartis. Komisija, nustatydamą atskaitinę kainą, papildomai įvertina: 1) statistiniais metodais nustatytą dinamikos tendenciją ateityje, einamiesiems ir (ar) ateinantiems kalendoriniams metams bei 2) kitą Komisijai prieinamą informaciją, galinčią daryti reikšmingą įtaką atskaitinei kainai. Jeigu Komisija nustato, kad nurodytų veiksnių įtaka atskaitinei kainai reikšminga, t. y. lemia daugiau nei 5 proc., Komisija šią įtaką įvertina koreguodama atskaitinę kainą.

Projekte atlikti pakeitimai ir į prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos nustatymo formulę įtrauktos šios dedamosios:

1. Elektros energijos kainos ir kiekiai, fiksuojami ateities sandoriams aplinkinėse rinkose (pagal www.nasdaqomx.com viešai skelbiamą informaciją) ateinantiems kalendoriniams metams, o jei prognozuojama elektros energijos rinkos kaina perskaičiuojama – aktualiausiais kainos perskaičiavimo metu duomenimis iki einamųjų kalendorinių metų pabaigos;

2. Skirtumas tarp elektros energijos kainų ir kiekių, suprekiatų elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje kitos paros prekybos sesijoje laiku už 12 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusių einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio 31 d. arba ne vėliau kaip du mėnesiai iki perskaičiuotos kainos taikymo dienos, jei rinkos kaina perskaičiuojama einamiesiems kalendoriniams metams ir elektros energijos kainų ir kiekių, suprekiatų elektros energijos biržoje Suomijos teritorijoje kitos paros prekybos sesijoje laiku už 12 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusių einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio 31 d. arba ne vėliau kaip du mėnesiai iki perskaičiuotos kainos taikymo dienos, jei prognozuojama elektros energijos rinkos kaina perskaičiuojama einamiesiems kalendoriniams metams;

3. Patikslintos aplinkybės, kuomet gali būti perskaičiuojama prognozuojama elektros energijos rinkos kaina du kartus per metus;

4. Patikslinti terminai dėl duomenų imties, kuomet prognozuojama elektros energijos rinkos kaina perskaičiuojama.

Vadovaujantis Viešojo konsultavimosi dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos teisės aktų projektų taisyklėmis, patvirtintomis Komisijos 2011 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. O3-350 „Dėl Viešojo konsultavimosi dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos teisės aktų projektų taisyklių patvirtinimo“, Projektas buvo paskelbtas viešajai konsultacijai nuo 2019 m. balandžio 11 d. iki 2019 m. balandžio 18 d. Viešosios konsultacijos metu pastabas pateikė: Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 2019 m. balandžio 25 d. raštu Nr. (8.3-10)3-616 (reg. Nr. R1-3675), UAB „Lietuvos energija“ 2019 m. balandžio 19 d. raštu Nr. SR_2019-42 „Dėl prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodikos bei didžiausios kainos nustatymo metodikos viešosios konsultacijos“, Lietuvos vėjo elektrinių asociacija 2019 m. balandžio 18 d. raštu Nr. A2019/8 „Dėl Komisijos nutarimų Nr. 19-4235 ir O3-175 pakeitimo“, LITGRID AB 2019 m. balandžio 17 d. elektroniniu laišku (reg. Nr. R1-3510) pastabų neturėjo. 2019 m. balandžio 18 d. buvo surengtas viešas Projekto aptarimas. Taip pat Projektas derintas darbo tvarka 2019 m. gegužės 9 – 10 dienomis. Detalus pastabų ir pasiūlymų vertinimas pateiktas derinimo pažymoje (pridedama).

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Skyrius siūlo pritarti pateiktam nutarimo „Dėl Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ projektui.

PRIDEDAMA:

1. Komisijos nutarimo „Dėl Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ projektas, 8 lapai.

2. Komisijos nutarimo „Dėl Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ projekto derinimo pažyma, 17 lapų.

Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus
vyresnioji specialistė

Greta Mališauskienė

Į posėdį kviečiami:

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos atstovai;

Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos atstovai.

Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos atstovai;

Lietuvos saulės energetikos asociacijos atstovai;

Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos atstovai;

AB „Energijos skirstymo operatorius“ atstovai;

UAB „Lietuvos energija“ atstovai;

LITGRID AB atstovai;

BALTPOOL UAB atstovai.